

Aan : Gemeenteraad
Van : Burgemeester Heerschop
Datum : 16 december 2020
Registratienr. : 1538029
Bijlagen : 1
Onderwerp : **geharmoniseerd Damoclesbeleid**

Inleiding

De aanpak van georganiseerde criminaliteit is in Beemster een prioriteit. Daar hoort het steeds blijven ontwikkelen en aanpassen van beleid bij, zodat we binnen onze gemeente, op wettelijke basis, ondermijning kunnen aanpakken. Een van de juridische instrumenten die we inzetten is het artikel 13b van de Opiumwet. Dit artikel geeft de burgemeester de bevoegdheid om drugshandel in panden tegen te gaan. In de praktijk is dit bij een 'ernstig geval' een feitelijke sluiting voor een bepaalde periode. Het gaat in dit geval om het aantreffen van verdovende middelen uit Lijst 1 en 2 Opiumwet. Het is een instrument dat ook in Beemster wordt ingezet. Sinds 2019 mag de burgemeester ook op grond van de Opiumwet, bestuursdwang toepassen als er strafbare voorbereidingshandelingen voor de productie van drugs zijn aangetroffen.

De doelstellingen van Beleid 13b Opiumwet zijn:

- overtredingen van de Opiumwet te beëindigen en te voorkomen;
- de bekendheid van het pand als drugspand te doorbreken;
- de bekendheid van het pand in het (georganiseerde) drugscircuit te doorbreken;
- te verhinderen dat het pand (weer) wordt gebruikt ten behoeve van het drugscircuit en de georganiseerde drugshandel;
- zichtbaar signaal af te geven dat drugscriminaliteit niet wordt getolereerd en daartegen wordt opgetreden;
- het beschermen van het woon- en/of leefklimaat in en rondom het pand en het gevaar voor (nieuwe) bewoners en omwonenden te voorkomen;
- het herstel van de openbare orde, veiligheid en/of gezondheid en het terugbrengen van rust in de directe omgeving.

De burgemeesters in onze regio hebben de behoefte uitgesproken om het zogeheten Damoclesbeleid van de gemeenten in de eenheid Noord-Holland te harmoniseren en actualiseren. Met dat uitgangspunt is er een werkgroep samengesteld, waarin diverse gemeenten (Purmerend, Beemster, Landsmeer; Waterland, Edam-Volendam, Oostzaan, Wormerland, Velsen, Heemskerk, Beverwijk, Uitgeest en Zaanstad) uit Noord-Holland en het programma 'Aanpak Ondermijning N-H' deelnemen. Met het oog op actuele ontwikkelingen in jurisprudentie en een versterking van de regionale samenwerking, is het van belang dat burgemeesters zoveel mogelijk een eenduidig beleid voeren. Dit zal een onmisbare schakel zijn in de integrale aanpak, mede ter voorkoming van het zogeheten 'waterbedeffect'.

Bij de totstandkoming van dit beleid zijn de politie en het RIEC betrokken.

De jurisprudentie rondom artikel 13b Opiumwet, de rechtelijke uitspraken rondom de drugssluitingen binnen diverse gemeenten en de wens voor een harmonisatie binnen de regio, hebben geleid tot harmonisatie en actualisatie van het huidige beleid. De intentie is dat het beleid voor alle betrokken gemeenten op 1 januari 2021 in werking treedt. Voor die datum worden de woningcorporaties geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen.

Toelichting

De werkgroep is sinds eind 2019 meerdere malen bij elkaar gekomen. Gebleken is dat het vigerende beleid in de gemeenten in de eenheid Noord-Holland meer overeenkomsten dan verschillen kent; het beleid bevat bij alle gemeenten sluitingsmaatregelen. De duur van de maatregelen en het moment waarop wordt ingegrepen, maar ook de manier waarop er met recidive wordt omgegaan, verschillen soms echter. In de werkgroep is overeenstemming bereikt over een uniform beleid, waarbij maatwerk in het individuele geval nog steeds mogelijk blijft.

Het beleid wijzigt voor elke gemeente, ook voor Beemster. Hieronder een korte opsomming van de grootste wijzigingen:

1. Sluiting in geval van strafbare voorbereidingshandelingen.
2. Verruiming hoeveelheid harddrugs (sluiting pas vanaf 5 gram i.p.v. 0,5 gram – komt door de uitspraken van de Voorzieningenrechter en ontwikkeling jurisprudentie).
3. Uitgebreidere omschrijving van de doelen van het beleid, zodat deze beter aansluiten bij de reden waarom sluiting soms noodzakelijk wordt geacht.
4. Nader omschrijven en harmoniseren en actualiseren van redenen wanneer er 'verzwarende omstandigheden' kunnen zijn die maken dat er een (langere) sluiting nodig is.
5. Sociale huurwoningen worden gesloten voor 3 maanden maar kunnen in zeer uitzonderlijke gevallen ook langer gesloten worden; de woningcorporaties kunnen wel een verzoek tot opheffing van de sluiting doen.
6. Verankeren van de toetsing aan de evenredigheid van de sluiting conform de uitspraak van de hoogste bestuursrechter, waarbij in het bijzonder aandacht is voor minderjarigen, persoonlijke verwijtbaarheid en de gevolgen van de sluiting voor de belanghebbende(n).

Financiële en Juridische consequenties

Geen financiële consequenties.

De aanpak van ondermijning is investeren in maatschappelijke veiligheid en daarmee in maatschappelijke kwaliteit. Ondermijning wordt aangepakt met juridische instrumenten die in de rechtsstaat zijn omkleed met waarborgen.

De burgemeester moet zich uiteraard blijven verantwoorden over de inmenging in de privacy. Op grond van de jurisprudentie moet een inmenging door of namens het bevoegd gezag voldoen aan drie voorwaarden:

- het moet berusten op een wettelijke grondslag;
- het doel moet de ingezette middelen rechtvaardigen en
- de inmenging mag niet disproportioneel zijn.

Ook met dit beleid zal er bezwaar ingediend worden bij de gemeente en kunnen beroepszaken en procedures bij de Voorzieningenrechter volgen.

Aanpak/uitvoering

Een eenduidig beleid vormt een onmisbare schakel in de integrale aanpak, mede ter voorkoming van het zogeheten 'waterbedeffect'. In het licht van het Damoclesbeleid betekent dit dat in de regio zoveel mogelijk dezelfde sluitingstermijnen worden gehanteerd, waarbij de burgemeester van de individuele gemeente zijn/haar eigen belangenafweging dient te maken.

Het nieuwe beleid wordt bekend gemaakt via de media en zal via de verplichte kanalen gepubliceerd worden. Verschillende gemeenten zullen gezamenlijk een persbericht mogelijk maken. Uitvoering van het beleid vindt plaats bij het team Vergunning, Beleid en Advies.

Nieuwe ontwikkelingen

In de Stuurgroep Ondernijning is op 9 december 2020 de wens uitgesproken om toch tot een beleid te komen voor de hele eenheid Noord-Holland. Dat is natuurlijk een hele positieve ontwikkeling. Het is de bedoeling dat het beleid dat thans voor u ligt de basis zal vormen voor nog op te stellen beleid voor alle 34 gemeenten van de eenheid. In januari 2021 zal een start worden gemaakt om te komen tot dat beleid.

Bijlage:

Beleid artikel 13b Opiumwet gemeente Beemster 2021